

derleyen

**CEMÂLNUR SARGUT**

ibâdet  
ve **DUA**

Rahmet  
Kapısının  
Anahtarı

**NI**  
NEFES  
ibâdet

Yenilenen  
15.000  
ADET  
Kapağıyla



## İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	5
Kur'ân-ı Kerim'de Dua Âyetleri .....	11
Dua ile İlgili Hadîs-i Şerîfler.....	15
<b>İbâdet ve Kulluk.....</b>	<b>19</b>
İbâdetler .....	29
İbâdetlerde Şekil ve Mânâ Bütünlüğü.....	45
Bütün İlahlarda İbâdet Edilen Yalnız Allah'tır.....	53
İbâdetde Sabır .....	57
<b>Dua .....</b>	<b>63</b>
Selâm ve Dua.....	97
Anne ve Babaya Dua .....	99
Cenaze Namazındaki Dua .....	103
Mazlumun Duası .....	105
<b>Duanın Âdâbı .....</b>	<b>109</b>
<b>Kâmilin Duası .....</b>	<b>117</b>
Peygamber Efendimiz'in (s.a.s) Duası.....	127
<b>Münâcatlar.....</b>	<b>131</b>
Hazreti Ali Efendimiz'in Münâcatı.....	133
Şeyh Ebû'l-Hasan-i Harakanî Hazretleri'nin Münâcatı.....	139
Abdülkâdir Geylânî Hazretleri'nin Özel Duası .....	143
Ahmed er-Rifâî Hazretleri'nin Duası.....	147
İbn Arabî Hazretleri'nin Duası.....	153
Hazreti Mevlânâ'nın Duası.....	159
Ken'an er-Rifâî Hazretleri'nin Duası.....	163
Kaynakça.....	165
Genel Dizin.....	171



## İBÂDETLER VE DUA

Dua ibâdetin ta kendisidir.  
Çünkü Allahu Teâlâ buyuruyor ki:  
“*Bana dua edin, sizlere icâbet edeyim.*”  
(Mü'min, 60)

“*Dua, rahmet kapılarının anahtarıdır.*”  
(Deylemî, el-Firdevs, 2/224; Suyûtî, Câmiu'l-ehâdis, XIII/3.)

“*Bir Müslüman, Allah'tan bir şey dilerse, günah bir şey istemediği veya akrabası ile ilgisini kesmeyi istemediği sürece, Allahu Teâlâ, ona şu üç şeyden birini verir: Ya onun duasını kabul eder veya ona vereceği şey kadar bir kötülüğü kendisinden giderir ya da ona vereceği sevabın bir katını (kendisine verilmek üzere) âhirete bırakır.*”

(Tirmizî, “De'avât”, 116; Hâkim, Müstedrek, I/675.)



## KUR'ÂN-I KERİM'DE DUA ÂYETLERİ



*“İbrâhim, İsmâil’le birlikte Evin (Kâbe’nin) sütunlarını yük-  
selttiğinde (ikisi şöyle dua etmişti): ‘Rabb’imiz bizden (bunu)  
kabul et. Şüphesiz, Sen işiten ve bilensin.’” (Bakara, 127)*

*“Kullarım Beni sana soracak olursa, muhakkak ki Ben (onlara)  
pek yakınım. Bana dua ettiği zaman dua edenin duasına ce-  
vap veririm. Öyleyse, onlar da Benim çağrıma cevap versinler  
ve bana îman etsinler. Umulur ki irşat (doğru yolu bulmuş)  
olurlar.” (Bakara, 186)*

*“Orada Zekeriyâ Rabb’ine dua etti: ‘Rabb’im, bana katından  
tertemiz bir soy armağan et. Doğrusu Sen, duaları işitensin.’  
dedi.” (Âl-i İmrân, 38)*

*“Sabah akşam -O’nun yüzünü (rızâsını) dileyerek- Rablerine  
dua edenleri kovma. Onların hesabından senin üzerinde bir  
şey (yükümlülük), senin hesabından da bir şey (yükümlülük)  
yoktur ki onları kovman gereksin. Yoksa zâlimlerden olursun.”  
(En’âm, 52)*

*“De ki: ‘Sizi karanın ve denizin karanlıklarından kim kur-  
tarmaktadır ki, siz (açıktan ve) gizliden gizliye ona yalvararak  
dua etmektesiniz.’ Andolsun, bizi bundan kurtarırsan, gerçekten  
şükredenlerden oluruz.” (En’âm, 63)*

*“De ki: ‘Rabb’im adâletle davranmayı emretti. Her mescit yanında (secde yerinde) yüzlerinizi (O’na) doğrultun ve dini yalnız kendisine has kılarak O’na dua edin. Başlangıçta sizi yarattığı gibi döneceksiniz.” (A’râf, 29)*

*“Rabb’inize yalvara yalvara ve için için dua edin. Şüphesiz O, haddi aşanları sevmez.” (A’râf, 55)*

*“Düzene konulması (ıslah)ından sonra yeryüzünde bozgunculuk (fesat) çıkarmayın; O’na korkarak ve umut taşıyarak dua edin. Doğrusu Allah’ın rahmeti iyilik yapanlara pek yakındır.” (A’râf, 56)*

*“İsimlerin en güzeli Allah’ındır. Öyleyse O’na bunlarla dua edin. O’nun isimlerinde ‘aykırılığa (ve inkâra) sapanları’ bırakın. Yapmakta oldukları dolayısıyla yakında cezâlandırılacaklardır.” (A’râf, 180)*

*“O, sizi tek bir nefsten yarattı ve kendisiyle durulup-yatışması için ondan eşini var etti. Onu (eşini) örtüp-bürüyünce, o da bir yük yüklendi de bununla (bir süre) gezindi. Nitekim ağırlaşınca, ikisi Rableri olan Allah’a dua ettiler: ‘Eğer bize sâlih (bir çocuk) verirsen, andolsun şükredenlerden olacağız.’” (A’râf, 189)*

*“Bedevilerden öyleleri de vardır ki, onlar Allah’a ve âhiret gününe îman eder ve infak ettiğini Allah katında bir yakınlaşmaya ve elçinin dua ve bağışlama dileklerine (bir yol) sayar. Haberiniz olsun, bu gerçekten onlar için bir yakınlaşmadır. Allah da onları kendi rahmetine sokacaktır. Şüphesiz Allah, bağışlayandır, esirgeyendir.” (Tevbe, 99)*

*“Onların mallarından sadaka al, bununla onları temizlemiş, arındırmış olursun. Onlara dua et. Doğrusu, senin duan, onlar için bir sükûnet ve huzurdur. Allah işitendir, bilendir.”*  
(Tevbe, 103)

*“Oradaki duaları, ‘Allah’ım, Sen ne yücesin’dir ve oradaki dirlik temennileri, ‘Selâm’dır; dualarının sonu da, ‘Gerçekten, hamd âlemlerin Rabbi olan Allah’ındır.”* (Yûnus, 10)

*“İnsana bir zarar dokunduğunda, yan yatarken, otururken ya da ayaktaiken bize dua eder; zararını üstünden kaldırdığımız zaman ise, sanki kendisine dokunan zarara bizi hiç çağırmamış gibi döner gider. İşte, ölçüyü taşıranlara yapmakta oldukları böyle süslenmiştir.”* (Yûnus, 12)

*“Karada ve denizde sizi gezdiren O’dur. Öyle ki siz gemide bulunduğunuz zaman, onlar da güzel bir rüzgârla onu yüzdürürlerken ve (tam) bununla sevinmekteilerken, ona çılginca bir rüzgâr gelip çatar ve her yandan dalgalar onları kuşatıverir; onlar artık bu (dalgalarla) gerçekten kuşatıldıklarını sanmışlarken, dinde O’na gönülden katıksız bağlılar (muhtlisler) olarak Allah’a dua etmeye başlarlar: ‘Andolsun eğer bundan bizi kurtaracak olursan, muhakkak sana şükredenlerden olacağız.’”* (Yûnus, 22)

*“(Allah) Dedi ki: ‘İkinizin duası kabul olundu. Öyleyse dosdoğru yolda devam edin ve bilgisizlerin yoluna uymayın.’”*  
(Yûnus, 89)

*“Böylece Rabb’i, duasını kabul etti ve onların hileli düzenlerini kendisinden uzaklaştırdı. Çünkü O, işitendir, bilendir.”*  
(Yûsuf, 34)

*“Hak olan çağrı (dua, ibâdet) yalnızca O’na (olan)dır. Onların Allah’tan başka çağırdıkları ise, onlara hiçbir şeyle cevap veremezler. (Onların durumu) yalnızca, ağzına gelsin diye, iki avucunu suya uzatan(ın boşuna beklemesi) gibidir. Oysa ona gelmez. İnkâr edenlerin duası, sapıklık içinde olmaktan başkası değildir.” (Ra’d, 14)*

*“Halbuki Rabb’iniz, ‘Bana yalvarıp dua edin, Ben de (istediklerinizin) karşılığını size vereyim...’ buyurdu.” (Mü’min, 60)*

*“(Onların ortak koştukları mı), yoksa zorda olan kimse, kendisine dua ettiği zaman, onun duasını kabul ederek kötülüğü ortadan kaldıran ve sizi yeryüzünün halîfeleri yapan mı? Allah’la birlikte başka bir ilâh mı var? Siz, çok az düşünüyorsunuz.” (Neml, 62)*

*“De ki: ‘Duanız olmasa, Rabb’im size ne diye değer versin?’” (Furkân, 77)*

## DUA İLE İLGİLİ HADİS-İ ŞERİFLER



*“Dua ve belâ, kıyâmet gününe kadar birbirleriyle mücadeleyle, çarpışmaya devam ederler. İşte bu, duanın Allah’ın pek çok rahmetini ve birçok faydalarını celbetmesi ve belâları önleyici olmasındandır.”* (Benzer bir rivâyet için bkz. Hâkim, Müstedrek, I/674.)

*“Allah katında, duadan daha kıymetli hiçbir şey yoktur.”* (Tirmizî, “De’avât”, 1; İbn Mâce, “Dua”, 1; Hâkim, Müstedrek, I/671.)

*“Kendisinden dua ederek istekte bulunmayana Allahu Teâlâ gazap eder.”* (İbn Mâce, “Dua”, 1; Hâkim, Müstedrek, I/673.)

*“Dua kazâyı önler. İyilik de rızkı artırır. Kul, işlemiş olduğu günahlarından dolayı rızkıdan mahrum olur.”* (Hâkim, Müstedrek, III/590.)

*“Dua, Allahu Teâlâ’nın bir icra kuvvetidir. Gelmesi kesinleşen kazâyı dahi önler, uzaklaştırır.”* (Tirmizî, “De’avât”, 102.)

*“Dua müminin silahı, dinin direği, göklerin ve yerin nurudur.”* (Hâkim, Müstedrek, I/674.)

*“Şüphesiz dua, gelmiş ve gelecek olan şeylere (kazâ ve belâlara) karşı faydalıdır. Onun için ey Allah’ın kulları, duaya sımsıkı sarılınız.”* (Hâkim, Müstedrek, I/674-675.)



“Dua, rahmet kapılarının anahtarıdır.” (Deylemî, el-Firdevs, 2/224; Suyûtî, Câmiu'l-ehâdis, XIII/3.)

“Dua, belâ defeder.” (Tirmizî, “Kader”, 6.)

“Bir Müslüman, Allah'tan bir şey dilerse, günah bir şey istemediği veya akrabası ile ilgisini kesmeyi istemediği sürece, Allahu Teâlâ, ona şu üç şeyden birini verir: Ya onun duasını kabul eder veya ona vereceği şey kadar bir kötülüğü kendisinden giderir ya da ona vereceği sevabın bir katını (kendisine verilmek üzere) âhirete bırakır.” (Tirmizî, “De'avât”, 116; Hâkim, Müstedrek, I/675.)

“Çok dua ediniz. Çünkü kapıyı çok çalana kapının açılma ihtimali büyüktür.” (Beyhakî, Şu'abü'l-îmân, II/384.)

“Bir Müslümanın, Müslüman din kardeşine, arkasından gıyaben yapacağı dua makbuldür. Bir kimse din kardeşine hayır dua ettikçe, yanında bulunan görevli melek, 'Âmin, duan kabul olsun, aynı şeyler sana da verilsin.' diye dua eder.” (Müslim, “Zikir”, 88.)

“Mazlumun bedduasından sakının. Çünkü mazlum ile Allah arasında perde yoktur.” (Buhârî, “Zekat”, 62; Tirmizî, “Zekat”, 6.)

“Allahu Teâlâ'nın fazl u kereminden isteyiniz. Allah (Celle ve Âlâ) kendisinden istenilmesini sever. İbâdetlerin en efdali, keder ve sıkıntıdan kurtuluşu beklemektir.” (Tirmizî, “De'avât”, 116.)

“Dua kapılarının kendisine açıldığı kimseye, yani dua nasip olan kimseye, rahmet kapıları da açılır.” (Tirmizî, “De'avât”, 102.)

“Sıkıntı zamanlarında Allah’ın kendisine icâbet etmesinden hoşlanan kimse, bolluk ve rahatlık zamanlarında çok dua etsin.” (Beyhakî, Şu’abü’l-îmân, XII/355.)

“Kabul buyuracağına tam bir şekilde inanarak Allah’a dua ediniz. Şunu da biliniz ki: Allah, Kendisinden gafil ve başka işlerle meşgul bir kalbin duasını kabul etmez.” (Tirmizî, “De’avât”, 66.)

“Rabb’iniz, ikramı bol ve hayâ sahibi bir Rabb’dır. Ellerini kendisine uzatan kulunun ellerini boş çevirmekten utanır.” (Hâkim, Müstedrek, I/681.)

“Herhangi biriniz acele etmedikçe, duası kabul olunur. (Kul acele ederek), ‘Rabb’ime (kaç defâ) dua ettim de duamı kabul etmedi.’ der.” (Buhârî, “De’avât”, 21.)

“Dua, ibâdetin özü; hülâsâsıdır.” (Tirmizî, “De’avât”, 1.)

“Rabb’im bana dokuz şey emretti:

1. Açıkta ve gizlide Allah’tan korkmak.
2. Rızâ ve gazap hâllerinde adâletten ayrılmamak.
3. Zenginlikte ve fakirlikte iktisat ve itidâli bırakmamak.
4. Akrabam kesse bile, onlarla ilgimi kesmemek.
5. Beni mahrum edene vermek.
6. Bana zulmedenı affetmek.
7. Sükûtumun tefekkür,
8. Konuşmamın zikir,
9. Nazarımın ibret olması.” (Benzer bir rivâyet için bkz. Ahmed b. Hanbel, Müsned, XXVIII, 654.)



*“Hz. Peygamber’in kılıcı üzerinde şunlar yazılıydı: ‘Sana zulmedenî affet, seninle ilgilenmeyen akrabana yardım et, sana kötülük yapana iyilikle mukabele eyle, aleyhine de olsa doğruyu söyle.’” (Münzirî, et-Tergîb ve’t-terhîb, IV/936.)<sup>1</sup>*

## İBÂDET VE KULLUK



***“Ben, cinleri ve insanları yalnızca Bana ibâdet etsinler diye yarattım.”***

(Zâriyât, 56)

- İbnü'l-Arabî ibâdeti varlık hakîkatinin iki yönü arasında karşılıklı bir eylem sayar. Varlık hakîkatinin iki yönü, Hak ve halktır. (...) İbnü'l-Arabî şöyle der:

*“O bana hamd eder, ben de O’na  
O bana ibâdet eder, ben de O’na.”*

Halkın ibâdeti, özünden kaynaklanan bir şeydir ve yaratılmamıştır. Çünkü bu ibâdet, mümkünlerin muhtaç oluşlarından ibarettir; başka bir ifâdeyle mümkünlerin sübut (varlıkların Hakk’ın ilmindeki sabit hâlleri, âyân-ı sâbite) hâllerinde yokluklarına karşı var olmalarını tercih edene muhtaçlıklarıdır. Bunun yanı sıra dış varlıkta da, kazandıkları varlığın sürmesi için varlıklarını yokluklarına tercih ediciye muhtaç olmalarıdır. Şu halde yaratılanlar, daimî ve ezeli bir muhtaçlıktadırlar. Bu muhtaçlığın farkına varmaları ise onları kendisine muhtaç oldukları kimseyi tanımaya, buna bağlı olarak da, ona ibâdete sevketmiştir. Bu ibâdet, yaratılıştan kaynaklanan zâtî bir kazanımdır.



# ibâdet ve DUA

## CEMÂLNUR SARGUT

*“Dua ibâdetin özü, hülâsasıdır.” (Hadis)*

*“Kendisine dua kapısı açılan kimseye rahmet kapısı da açılmış demektir.” (Hadis-i Şerif)*

Zîra dua, zillet ve ihtiyaç ifadesidir.

Allah’a ihtiyaç arzetmekten daha sevimli bir şey yoktur. Allah’ın hiçbir kulu yoktur ki Yâ Rabbi! desin de Allah ona: “Lebbeyk! (Buyur kulum!)” cevabını vermesin. Münkiri de mümini de bu kaide içine dâhildir.

Cemâlnur Sargut bu kitabında, ibâdetin ve duanın hakikatini mutasavvıfların yorumlarıyla anlatırken, kul ile Rab arasındaki en yüce ilişki olan duayla ilgili merak edilen bütün sorulara da ışık tutuyor:

Duayla kader değişir mi? Talep ve gayretin duayla ilişkisi nedir? Duanın âdâbı nedir? Nasıl ve ne zaman dua etmeliyiz? Allah, hangi duayı ya da kimin duasını kabul eder? İnsanın ilmi ve mertebesine göre ettiği dua değişir mi? Avamın duası ile kâmil insanın duası neden ve nasıl farklılık gösterir?

Bu kitap, ibâdet ve duanın kıymetinin, bir dileğin yerine gelmesi değil, sadece Allah’a yalvarmış olmanın, O’nunla ilişki kurmanın getirdiği zevk ve huzur olduğunu anlatıyor ve insanı gerçekten Allah’la buluşturuyor.

ISBN 978-605-9901-15-4



9 786059 901154



**NI**  
NEFES  
ibâdet